

Rustig tokkelend bieten afvoeren

Zelfrijdende overlaadwagens zijn in de Duitse bietencampagne een vertrouwd beeld. Maar in Nederland willen de meeste akkerbouwers hun bieten zelf afvoeren met een kiepwagen. Behalve dan in Zeeuws-Vlaanderen.

Daar rijden er bij verschillende loonwerkers zeker een stuk of acht rond.

Het is eind oktober en het is mistig en nevelig in Zeeuws-Vlaanderen. Borden met een afbeelding van een slippend autootje en het opschrift 'slik' waarschuwen het verkeer voor gladde polderwegen. Op een perceel nabij Biervliet rooien twee medewerkers van loonbedrijf Brasser & Van de Sluis de bieten van een klant. Daan Basting, bestuurt de Vervaet Beeteater. De ander, Leo Rammelaere, rijdt vandaag de bieten naar de kopakker met een Gilles-overlaadwagen. Beide machines zijn voorafgaand aan dit bietenseizoen aangeschaft door de loonbedrijven Francke in Cadzand en Brasser & Van de Sluis uit Zuidzande, die er elk hun eigen klanten mee bedienen. De overlaadwagen was in een vorig leven in een twee-fasenrooisysteem actief als zelfrijdende bietenlader in Noord-Frankrijk.

De machine uit 2004 werd voorafgaand aan het bietenseizoen ontdaan van invoer- en reinigingszonnen, elevatorketting en vijzel.

Mooie kiepwagen

De overlaadwagen heeft een paar grote voordelen boven de afvoer met een trekker en een kiepwagen, vertelt Daan Basting. "Wil je met een grote bunkerrooier de bieten een beetje vlot afvoeren, dan moet de akkerbouwer beschikken over een mooie kiepwagen van minimaal 18 ton. Veel telers hebben niet zo'n kieper en als ze hem wel hebben dan zijn ze er in het najaar vaak druk mee in de aardappel- of uienogst."

Ook onder natte omstandigheden bewijst de overlaadwagen zijn gelijk. "Trekkers kunnen er dan moeilijk meer doorkomen en je krijgt al snel hele diepe sporen", weet Basting. "Op dat moment rijdt de overlaadwagen nog zonder noemenswaardige insporing over het land. De machine is op alle zes wielen aangedreven." Op de vooras liggen 750 mm brede banden, dezelfde als om de voorste as van de tandem. De achterste as van de tandem is zelfs voorzien van een 1050 mm brede band. De overlaadwagen kan de bieten in de hoop

ook behoorlijk hoger en regelmatig storten dan een kiepwagen. "Als de hoop lang moet liggen, moet je wat lager blijven in verband met het risico op broei, maar een storthoogte van 3 meter is geen punt", zegt chauffeur van dienst Leo Rammelaere. "Met de knikbesturing kun je met een draai aan het stuur de kont van de machine eenvoudig wat naar links of rechts bewegen." Via de spiegels en een camera onder de kont van de machine kan Rammelaere vanuit de cabine bepalen waar de bieten terechtkomen. Met een vermogen van 315 kW (428 pk) is de DAF-motor ruim bemeten voor zijn nieuwe taak. Rammelaere: "Om brandstof te sparen rijd ik met een motortoerental van slechts 1.300 tot 1.500. Dat is geen enkel probleem voor deze motor."

Vorig jaar draaide er bij een andere loonwerker in Zeeuws-Vlaanderen een proef met een soortgelijke overlaadwagen van Gilles die de bieten rechtstreeks op de vrachtauto stortte. Belangrijkste voordeel: de weg blijft schoon, want de vrachtauto kan gewoon op de weg blijven staan. Toch verwacht directeur Corné den Hamer van loonbedrijf Brasser & Van de Sluis niet dat de proef een vervolg krijgt. "Het vraagt logistiek nogal wat om dat rond te zetten. Maar er zijn ook boeren die de bieten met hun kieper naar huis rijden en toch voor de overlaadwagen kiezen om de weg

schoon te houden. Ze blijven dan met hun kieper op de weg." Los daarvan is de overlaadwagen niet in staat om rechtstreeks op een vrachtwagen te storten. Daarvoor kan de kont van zijn Gilles niet hoog genoeg worden gegeven. "Dan zou ik langere cilinders moeten monteren." Voor Den Hamer is het belangrijkste dat de overlaadwagen de rooier in staat stelt om continu door te rooien. "Daarom heb ik de meerprijs van 70 euro per hectare ook bewust laag gehouden." En die dienstverlening slaat aan bij de Zeeuwse akkerbouwers. "Ik denk dat inmiddels 95 procent van mijn klanten voor de overlaadwagen kiest."

Agressief

Hoewel de overlaadwagen naar behoren presteert, is die nog niet helemaal klaar, vertelt Den Hamer. Zo bokt de overlaadwagen nog ietwat als die dwars over de sporen rijdt. Ook de knikbesturing reageert nogal agressief. Volgens Den Hamer komt dat doordat de machine aanzienlijk lichter is geworden na het verwijderen van de opraapzonnen en de elevatorband. "Er moet eigenlijk nog een gewicht van 1.500 tot 1.700 kilo voorop en dan denk ik dat het probleem is opgelost. Als het nodig is, gaan we dat dit seizoen nog doen. Maar als het niet nodig is, werken we er eerst rustig mee door."

Bedrijfsgegevens

▲ Leo Rammelaere. ▲ Daan Basting.

Leo Rammelaere en Daan Basting van loonbedrijf Brasser & Van de Sluis uit Zuidzande zijn de vaste chauffeurs van de Gilles-overlaadwagens die bij zijn vorige eigenaar in Frankrijk dienstdeed als zelfrijdende oplader. Dit voorjaar werden de invoeren reinigingszonnen, de elevatorketting en de vijzel verwijderd.

Technische gegevens: Gilles RB 410T

Motor	DAF zescilinder
Vermogen	315 kW (428 pk)
Laadvermogen	22 ton
Bandenmaat voor	750/65R26
Bandenmaat achter	750/650R26
	1050/50R32
Storthoogte	3 m

